

Արմենիան Քարդ ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հաշվետու ընկերություն	5
2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ	6
4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ.....	11
5. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13
6. Ոչ կյուլթական ակտիվներ	14
7. Ներդրումային արժեթղթեր	14
8. Կանխավճարներ հիմնական միջոցների և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար.....	15
9. Հետաձգված ծախսեր.....	15
10. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր.....	15
11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16
12. Կապիտալ և պահուստներ	16
13. Վարձակալություն	17
14. Շահութահարկ	18
15. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր.....	19
16. Հասույթ.....	19
17. Վաճառքի ինքնարժեք	19
18. Վարչական ծախսեր	19
19. Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր	20
20. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում.....	20
21. Իրական արժեքի չափում.....	23
22. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում	24
23. Կապիտալի կառավարում	25
24. Պարտավորվածություններ	25
25. Պայմանական դեպքեր	25
26. Կապակցված կողմեր	26
27. Ընկերությունը որպես միջնորդ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների միջև	27



Ernst & Young CJSC
2, Vazgen Sargsyan St.,
Kamar Business Center, 7th floor
Yerevan, 0010, Armenia
Office: +374 60 50 77 77
www.ey.com/am

«Էրնսթ րնդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0010
2, Վազգեն Սարգսյան փող.
Կամար բիզնես կենտրոն, 7-րդ հարկ
Հեռ.՝ +374 60 50 77 77
www.ey.com/am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Արմենիան Զարդ» ՓԲԸ բաժնետերերին և Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արմենիան Զարդ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԵՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԵՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանում կիրառելի Եթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԵՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և տնօրենների խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից գերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:



Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Եական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Եական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար.
- Չնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը.
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Ընկերության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը.
- Չնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը.

Տնօրենների Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն՝



Էրիկ Հայրապետյան

Աուդիտի բաժնի գործընկեր՝

Դմիտրո Յուրգելևիչ

19 փետրվարի, 2024թ.

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	5	1,814,123	1,552,506
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	868,911	837,491
Ներդրումային արժեթղթեր	7	264,668	209,800
Կանխավճարներ հիմնական միջոցների համար և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	8	1,364,444	117,474
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		4,312,146	2,717,271
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ		17,473	29,112
Հետաձգված ծախսեր	9	237,408	243,341
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	10	352,867	279,208
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	449,012	793,856
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1,056,760	1,345,517
Ընդամենը ակտիվներ		5,368,906	4,062,788
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	12.1	1,320,000	1,320,000
Պահուստային կապիտալ	12.3	376,968	376,968
Իրական արժեքի գծով պահուստ	12.4	195,407	157,423
Չբաշխված շահույթ		2,913,769	1,645,405
Ընդամենը սեփական կապիտալ		4,806,144	3,499,796
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13	-	25,681
Ակտիվների գծով շնորհներ		7,634	8,190
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	14,418	6,763
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		22,052	40,634
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ	15	366,189	285,515
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13	25,755	85,855
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		148,766	150,987
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		540,710	522,357
Ընդամենը պարտավորություններ		562,762	562,991
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		5,368,906	4,062,787

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են և արտոնագրվել են ղեկավարության կողմից 2024թ. փետրվարի 19-ին:

Իշխան Մխիթարյան
Գործադիր տնօրեն



Հայկանուշ Կակոբյան
Ֆինանսական տնօրեն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Հասույթ	16	5,307,363	3,790,862
Վաճառքի ինքնարժեք	17	(3,502,353)	(2,471,202)
Համախառն շահույթ		1,805,010	1,319,660
Այլ եկամուտ		7,351	12,114
Իրացման ծախսեր		(3,422)	(2,967)
Վարչական ծախսեր	18	(297,349)	(220,205)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից վնաս		(3,559)	(1,881)
Այլ ծախսեր		(10,886)	(14,475)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		1,497,145	1,092,246
Ֆինանսական եկամուտ	19	66,727	3,599
Ֆինանսական ծախսեր	19	(8,095)	(17,068)
Արտարժուրթային գործառնություններից զուտ օգուտ/(վնաս)		8,941	(15,580)
Շահույթ նախքան հարկումը		1,564,718	1,063,197
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(296,354)	(203,270)
Տարվա շահույթ		1,268,364	859,927
<i>Այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
<i>Հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվելու հետագա ժամանակաշրջաններում շահույթում կամ վնասում (առանց հարկերի)</i>			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերագնահատումից զուտ օգուտ/(վնաս) (առանց հարկերի)		37,984	(44,837)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)		37,984	(44,837)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		1,306,348	815,090

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն**2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Բաժնետիրական կապիտալ</i>	<i>Պահուստային կապիտալ</i>	<i>Իրական արժեքի պահուստ</i>	<i>Զբաղիված շահույթ</i>	<i>Ընդամենը</i>
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	202,260	785,478	2,684,706
Տարվա շահույթ	-	-	-	859,927	859,927
Տարվա այլ համապարփակ վնաս					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկերի	-	-	(44,837)	-	(44,837)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	(44,837)	859,927	815,090
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	157,423	1,645,405	3,499,796
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	157,423	1,645,405	3,499,796
Տարվա շահույթ				1,268,364	1,268,364
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկերի	-	-	37,984	-	37,984
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	37,984	1,268,364	1,306,348
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	195,407	2,913,769	4,806,144

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն պետք է ընթերցել ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմում է 5-27 էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Գործառնական գործունեություն			
Տարվա շահույթ		1,268,364	859,927
<i>Ճշգրտումներ տարվա շահույթի և զուտ դրամական հոսքերի համադրման նպատակով՝</i>			
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	5,6	525,773	379,940
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից զուտ վնաս		3,559	1,881
Շահութահարկի գծով ծախս	14	296,354	203,270
Շնորհներից եկամուտ		(556)	(556)
Չուտ ֆինանսական (եկամուտ)/ծախսեր	19	(58,632)	13,469
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս		(8,941)	15,580
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները		2,025,921	1,473,511
<i>Շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ՝</i>			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն		(73,659)	(14,476)
Պաշարների փոփոխություն		11,639	(19,256)
Հետաձգված ծախսերի փոփոխություն		(116,247)	(123,883)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն		80,674	81,390
Գործառնական եկամուտ նախքան շահութահարկի վճարումը		1,928,328	1,397,286
Վճարված շահութահարկ		(300,796)	(106,567)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		1,627,532	1,290,719
Ներդրումային գործունեություն			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,951,339)	(617,334)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		4,179	10,791
Ստացված տոկոսներ		66,727	-
Ստացված շահաբաժիններ		-	3,599
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(1,880,433)	(602,944)
Ֆինանսական գործունեություն			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	22	(93,876)	(93,876)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(93,876)	(93,876)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/ավելացում		(346,777)	593,899
Չուտ փոխարժեքային տարբերություն		1,935	(15,580)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		793,854	215,535
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11	449,012	793,854

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցել ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմում է 5-27 էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների անբաժանելի մասը:

1. Հաշվետու ընկերություն

(ա) Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Արմենիան Զարդ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և տասը առևտրային բանկերի կողմից՝ 2000թ. մարտին՝ Հայաստանի Հանրապետության բանկային ոլորտում նոր վճարահաշվարկային համակարգի ներդրման և զարգացման նպատակով:

1990-ական թվականներին Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգի ստեղծման ծրագիր է ներկայացրել ԱՄՆ-ի Միջազգային Չարգացման Գործակալությանը: Նախագիծը հաստատվել է ԱՄՆ-ի Միջազգային Չարգացման Գործակալության կողմից և 1999թ-ին ԱՄՆ-ի Կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի միջև ստորագրվել է «Հուշագիր մտադրությունների մասին»:

Ընկերության ստեղծման նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում պլաստիկ քարտերով հաշվարկների միասնական համակարգի ստեղծումը, որը պետք է ապահովի ապրանքների և մատուցվող ծառայությունների դիմաց անկանխիկ վճարումների իրականացումը պլաստիկ քարտերով (ներառյալ միջազգային վճարային համակարգերով) և այլ ժամանակակից վճարային գործիքներով:

Ընկերության բաժնետերերն են ՀՀ կենտրոնական բանկը և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված ՀՀ առևտրային բանկերը (Ծան. 12):

Ընկերությունը մատուցում է ծառայությունների փաթեթ, որը հնարավորություն է տալիս առևտրային բանկերին թողարկել և սպասարկել ArCa Classic, ArCa Gold, ArCa Business, ArCa Affinity, ArCa Co-branded, ArCa Debit, ArCa Platinum քարտեր՝ օգտվելով պրոցեսինգային կենտրոնի ժամանակակից տեխնիկական, տեխնոլոգիական և ծրագրային հնարավորություններից, ինչպես նաև Ընկերության մասնագիտական օժանդակությունից:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է՝

- պլաստիկ քարտերով վճարումների միասնական համակարգի (հետագայում՝ «Համակարգ») ստեղծում և ընդհանուր ղեկավարում,
- համակարգի շրջանակներում թողարկված քարտերով կատարված գործառնությունների (գործարքների) պրոցեսինգ,
- համակարգի շրջանակներում գրանցված վաճառակետերում քարտերով կատարած գործարքների պրոցեսինգ,
- համակարգի մասնակիցների համար քլիրինգային կենտրոնի ծառայությունների մատուցում, ATM-երի (բանկոմատներ) և վաճառակետերի գրանցում,
- առցանց վճարումներ և վաճառակետերի գրանցում 3D Secure տեխնոլոգիայի կիրառմամբ,
- քարտով գործառնությունների և քարտի հետ կապված գործողությունների մասին SMS տեղեկացման ծառայություն, USSD ծառայություն,
- զեղծարար գործարքների մշտադիտարկման և դրանց կանխարգելման համակարգի կառավարում,
- շուրջօրյա հեռասպասարկման կենտրոնի ծառայության մատուցում,
- առցանց վճարային ծառայությունների մատուցում՝ ԱրՁա գրասենյակ և վճարային հավելված,
- քարտերի պերսոնալիզացիա (Էլեկտրոնային, գրաֆիկական, մեխանիկական), և այլն:

Ընկերությունը հանդիսանում է ArCa ազգային վճարային համակարգի, MasterCard, Visa, American Express և Diners Club միջազգային վճարային համակարգերի, MIP և JCB (Japan Credit Bureau) համակարգերի պրոցեսինգային ծառայությունների մատուցող կենտրոն, ինչպես նաև հանդիսանում է MasterCard միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գարեգին Նժդեհի փող. 32/1: Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Մ.Խորենացու 15, Էլիտ Պլազա բիզնես-կենտրոն:

(բ) Գործարար միջավայրը Հայաստանում

Ընկերությունն իր հիմնական գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, այն ենթակա է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաների ազդեցությանը, որոնք բնորոշ են զարգացող շուկաներին: Իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, որոնք այլ իրավական և հարկաբյուջետային խոչընդոտների հետ միասին նպաստում են Հայաստանում գործող կազմակերպությունների առջև ծառայած մարտահրավերներին: Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում գինված հակամարտության բռնկումը, դրան հաջորդած Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի պայմանավորվածությունը և, հետագայում, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հակամարտության սրացումը ավելի են մեծացրել բիզնես միջավայրի անորոշությունը:

1. Հաշվետու ընկերություն (շարունակություն)

(բ) Գործարար միջավայրը Հայաստանում (շարունակություն)

Ուկրաինայում պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլու՝ արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև՝ Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների ինչպես Ուկրաինայում, այնպես էլ Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ուկրաինան և Ռուսաստանը Հայաստանի առանցքային առևտրային գործընկերներն են:

Պատերազմի արդյունքում տեղի է ունեցել ոչ ռեզիդենտների (հատկապես Ռուսաստանից) ներհոսք Հայաստան, ինչը նպաստել է Ռուսաստանից, Ուկրաինայից և Բելառուսից դրամական հոսքերի ծավալի զգալի ավելացմանը և քարտային ու վճարային գործառնությունների ակտիվացմանը, ինչը դրական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա, ինչի արդյունքում ընդհանուր առմամբ գրանցվել է երկկիշ աճ, և մասնավորապես ավելացրել է հասույթը Ընկերությունում: Ընկերության ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական ընթացիկ իրավիճակը: Զանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը կարող է այն ունենալ Ընկերության գործունեության վրա, քանի որ ընդհանուր տնտեսության վրա դրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ առկա է անորոշություն:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկված Ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ») պահանջների համաձայն: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

(բ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («ՀՀ դրամ»), որը հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, և բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

գ) Հափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Համաձայն Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից, ինչպես բացահայտված է Ծան. 3(թ)-ում, Ընկերությունը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների իր բացահայտումը: Եական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների վերաբերյալ վերանայված տեղեկատվությունը կենտրոնանում է այն փաստի վրա, թե ինչպես է Ընկերությունը կիրառել ՀՀՄՍ-ների պահանջները իր հանգամանքների նկատմամբ և ինչպես է ներառում հիմնականում այն հոդվածները, որոնց մասով Ընկերությունը ընտրել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը ՀՀՄՍ կողմից թույլատրված մեկ կամ մի քանի տարբերակներից, հոդվածներ, որոնք ենթակա են նշանակալի դատողությունների կամ գնահատումների, և բացառում է այն տեղեկատվությունը, որը միայն կրկնօրինակում կամ ամփոփում է ՀՀՄՍ-ների պահանջները, ինչպես նաև ոչ Եական հարցերի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)**ա) Իրական արժեքի չափում**

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չափում է ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են ներդրումային արժեթղթերը, իրական արժեքով :

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասակարգվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որում դասակարգվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

բ) Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	<u>2023թ.</u> <u>դեկտեմբերի 31</u>	<u>2022թ.</u> <u>դեկտեմբերի 31</u>
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	447.90	420.06

գ) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածությունը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Հողը մաշվածության չի ենթարկվում:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

- Ծեղեր և շինություններ - 40 տարի;
- Համակարգչային տեխնիկա – 3-6 տարի;
- Սերվերներ - 10 տարի;
- Մեքենաներ, սարքավորումներ - 10 տարի;
- Վարձակալված տարածքների բարելավումներ - 10 տարի կամ վարձակալության ժամկետ ավելի պակաս լինելու դեպքում;
- Տրանսպորտային միջոցներ - 10 տարի;
- Այլ - 8 տարի:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր տարի վերանայում է ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետները:

դ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

- Համակարգչային ծրագիր - 15 տարի;
- Լիցենզիաներ և առևտրային նշաններ - 15 տարի:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

ե) Ֆինանսական գործիքներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ընկերության՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքեր և դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ (բաժնային գործիքներ)

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է ընտրել դասակարգել մշտական հիմունքներով իր բաժնային գործիքները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքներ, եթե նրանք համապատասխանում են ՀՀՄՍ 32 Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացումը ստանդարտում սեփական կապիտալի սամանմանը և չեն պահվում առևտրային նպատակներով: Դասակարգումը որոշվում է գործիք առ գործիք հիմունքով:

Այս ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն ծախսագրվում շահույթում կամ վնասում: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես ֆինանսական եկամուտ շահույթում կամ վնասում, երբ սահմանվում է վճարման իրավունքը:

Ընկերությունը որոշել է մշտական հիմունքներով դասակարգել իր բաժնային գործիքները համաձայն սույն դասակարգման:

Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն հաշվարկվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հիմնված են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի և բոլոր դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված մոտավորապես սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար Ընկերությունը կիրառում է պարզեցված մոտեցում ԱՊԿ հաշվարկի ժամանակ: Այսպիսով, Ընկերությունը չի հետևում պարտքային ռիսկի փոփոխություններին, այլ փոխարենը ճանաչում է հնարավոր կորուստների պահուստ՝ հիմնված յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջ ժամանակահատվածում ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: Ընկերությունը սահմանել է պահուստի մատրիցա՝ հիմնված պարտքային կորուստի իր պատմական փորձի վրա, որը ճշգրտվել է՝ հաշվի առնելով պարտապաններին և տնտեսական միջավայրին բնորոշ ապագայամետ գործոնները:

ի) Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր:

Ընկերության բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի ծախսումները: Հետագա չափման նպատակներով Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններում:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն (օրինակ՝ պարտավորության արժույթի փոփոխություն կամ սեփական կապիտալի փոխարկման հատկանիշի ներդրում), ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային արժեքներում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

(գ) Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նումինալ արժեքը:

Իրական արժեքի պահուստները արտացոլում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

(ե) Հասույթի ճանաչում

Ընկերությունը հիմնականում տրամադրում է վճարահաշվարկային ծառայություններ:

Ընկերությունը եզրակացրել է, որ հասույթ առաջացնող հիմնական պայմանագրերում այն հանդիսանում է արհեստագիտական, քանի որ այն սովորաբար վերահսկում է ապրանքները կամ ծառայությունները նախքան հաճախորդին փոխանցելը, բացառությամբ այն ծառայությունների, երբ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես գործակալ:

Ընկերությունը ձեռք է բերում վճարահաշվարկային ծառայություններ և ոչ ընթացիկ ակտիվներ միջազգային կազմակերպություններից իր հաճախորդների անունից: Այս պայմանագրերով, Ընկերությունը տրամադրում է գնումների իրականացման ծառայություններ: Ընկերությունը չի վերահսկում ծառայությունները և ոչ ընթացիկ ակտիվները նախքան դրանք հաճախորդին փոխանցելը: Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես գործակալ և ճանաչում է հասույթը զուտ գումարով, որը պահվում է այդ պայմանագրերով: Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի այն պահին (հաճախորդի կողմից ծառայությունները կամ ոչ ընթացիկ ակտիվները ստանալիս), երբ հաճախորդը օգուտներ է ստանում Ընկերության կողմից մատուցված գնումների իրականացման ծառայություններից:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը: Ընկերությունը դիտարկում է, արդյոք պայմանագրում առկա են այլ խոստումներ, որոնք հանդիսանում են կատարման առանձին պարտավորություններ, որոնց մասով անհրաժեշտ է գործարքի գնի մասի բաշխում:

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Հաշիվների ներկայացման և հաշվարկների իրականացման գործընթացը տեղի է ունենում ամսական կտրվածքով կամ ավելի հաճախ:

Վճարահաշվարկային ծառայություններ

Հասույթն առաջանում է վճարահաշվարկային ծառայությունների դիմաց հաճախորդ-բանկերի կողմից Ընկերության վճարվելիք կոմիսիոն վճարներից:

Վճարահաշվարկային ծառայությունները մասնավորապես ներառում են՝

- կանխիկի տրամադրում բանկումատներով և POS տերմինալներով,
- առևտրային և սպասարկման կետերում ձեռք բերված ապրանքների կամ ստացված ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում POS տերմինալներով,
- կոմիսնալ ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում բանկումատներով,
- էլեկտրոնային վճարումների իրականացում ինտերնետով,
- քարտային հաշվի մնացորդի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,
- ինտերնետային առևտուր,
- քարտից քարտ գումարների փոխանցում և այլն:

Թողարկված քարտերի Էմբոսինգ և կողավորում

Հասույթը ճանաչվում է «ԱրՔա» վճարային համակարգում հաճախորդ-բանկերի կողմից թողարկված պլաստիկ քարտերի Էմբոսինգից և կողավորումից և ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման ժամանակ:

Տարեկան անդամավճարներ

Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում տարեկան միանվագ անդամավճարներից, որոնք վճարում են «ԱրՔա» վճարային համակարգի անդամ բանկերը՝ մատուցված ծառայությունների, ինչպես նաև քարտեր թողարկելու և սպասարկելու դիմաց:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

(Է) Հասույթի ճանաչում (շարունակություն)

Չփոխհատուցվող կանխավճարներ` միացում ԱրՁա համակարգին

Ընկերությունը ճանաչում է ԱրՁա համակարգին միանալու համար բանկերի կողմից վճարվող միանվագ կանխավճարները որպես հասույթ` ստացված ժամանակի այն պահին, երբ վճարող բանկը ստանում է վճարահաշվարկային ծառայություններ Ընկերության կողմից:

(ը) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով` դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հանդիսանում են ընթացիկ հաշիվներ բանկերում և ավանդներ 90 օրից պակաս ժամկետով, ստեղծման ժամանակ:

(թ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել: Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, այլ ստանդարտներ կամ փոփոխություններ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Եականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ` օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Եականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները` փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Եական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Եականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

ՀՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

ժ) Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Ընկերությունը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա Եական ազդեցություն չեն ունենա:

- ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում

4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա, ակտիվների և պարտավորությունների վրա, ինչպես նաև կից բացահայտումների և պայմանական պարտավորությունների բացահայտման վրա: Այս ենթադրությունների ու գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում եական ճշգրտումների առաջացման զգալի ռիսկ:

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների կիրառման ընթացքում ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Հասույթ

Նշանակալի դատողություններ են կիրառվել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները որոշելիս հասույթի հետևյալ հոսքերի համար՝

Չհատուցվող կանխավճարներ՝ միացում ԱրՔա համակարգին

ԱրՔա համակարգին միանալու համար բանկերի կողմից վճարվող միանվագ կանխավճարները ճանաչվում են ժամանակի այն պահին, երբ վճարող բանկը կարող է օգտվել ԱրՔա-ին միանալուց, այսինքն՝ այն կարող է ծառայություններ առաջարկել ԱրՔա համակարգի միջոցով մշակվող գործարքներով:

Չհատուցվող կանխավճարներ – բանկոմատների, POS տերմինալների գրանցում և պրոֆիլի փոփոխություն

Բանկոմատների, POS-տերմինալների և պրոֆիլի փոփոխությունների գրանցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է գրանցման աշխատանքների ավարտի պահին և չի հետաձգվում համապատասխան բանկոմատների և POS-մեքենաների սպասվող օգտակար ծառայության ընթացքում, քանի որ գրանցման աշխատանքները դիտարկվում են որպես կատարողականի առանձին պարտավորություն, մասնավորապես, Ընկերությունը ի վիճակի չէ վերահսկել բանկոմատների և POS-տերմինալների աշխատանքը և տերմինալների միջոցով գործարքների մշակման ընթացիկ ծառայությունները տրամադրվում են նաև իրենց տերմինալները ինքուրույն գրանցած բանկերին:

Կապակցված կողմերի որոշում

Ընկերությունը համարում է իր որոշ բաժնետերերին կապակցված կողմեր, քանի որ նրանք նշանակալի ազդեցություն ունեն Ընկերության վրա: Նշանակալի ազդեցությունը ներդրման օբյեկտի ֆինանսական և գործառնական քաղաքականության վերաբերյալ որոշումների կայացմանը մասնակցելու իրավունքն է: Եթե կազմակերպությանն է պատկանում ներդրման օբյեկտի ձայնի իրավունքի 20 տոկոսը կամ ավելին, ապա ենթադրվում է, որ կազմակերպությունն ունի նշանակալի ազդեցություն, բացառությամբ այն դեպքի, երբ հստակորեն կարելի է ցուցադրել, որ այդպես չէ: Եվ հակառակը՝ եթե կազմակերպությանն է պատկանում ներդրման օբյեկտի ձայնի իրավունքների 20 տոկոսից պակաս, ապա ենթադրվում է, որ կազմակերպությունը չունի նշանակալի ազդեցություն, բացառությամբ այն դեպքի, երբ այդպիսի ազդեցությունը հստակորեն կարելի է ցուցադրել: Կազմակերպության կողմից նշանակալի ազդեցություն ունենալու մասին սովորաբար վկայում են ստորև նշվածներից մեկը կամ մի քանիսը՝

- ներկայացվածություն ներդրման օբյեկտի տնօրենների խորհրդում կամ համարժեք կառավարման մարմնում;
- մասնակցություն քաղաքականության ձևավորման գործընթացներին, ներառյալ մասնակցությունը շահաբաժինների վճարման կամ այլ բաշխումների վերաբերյալ որոշումներին;
- կազմակերպության և իր ներդրման օբյեկտի միջև եական գործարքներ;
- կառավարչական անձնակազմի փոխանակում;
- կարևոր տեխնիկական տեղեկատվության տրամադրում:

Ընկերությունը, կիրառելով նշանակալի դատողություն, եզրակացրել է, որ վեց առևտրային բանկեր, որոնց պատկանում են ընդհանուր թողարկված բաժնետոմսերի մեծ մասը (Ծանոթագրություն 12) և դասակարգված են որպես A և B դասի բաժնետերեր, հանդիսանում են Ընկերության փոխկապակցված կողմեր, քանի որ նրանք նշանակալի ազդեցություն ունեն Ընկերության վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացմանը մասնակցելու իրավունքի միջոցով՝ հաշվի առնելով տնօրենների խորհրդում նրանց ներկայության մակարդակը և որոշումների կայացման գործընթացներում նրանց դերերը (Ծանոթագրություն 26):

4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ (շարունակություն)***Կլիմային առնչվող հարցեր***

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքար, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են սշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ նոր օրենսդրությունը:

5. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Հող, շենքեր և շինություն</i>	<i>Համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>Մեքենա և սարքավորումներ</i>	<i>Փոխադրամիջոցներ</i>	<i>Վարձակալված տարածքների բարելավումներ</i>	<i>Այլ հիմնական միջոցներ</i>	<i>Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (գրասենյակային տարածքներ)</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	94,213	1,411,663	1,152,919	19,592	14,529	74,074	373,732	3,140,722
Ավելացումներ	-	28,669	243,568	-	1,880	6,459	-	280,576
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(71,839)	(33,862)	-	-	(5,058)	-	(110,759)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,213	1,368,493	1,362,625	19,592	16,409	75,475	373,732	3,310,539
Ավելացումներ	137,184	288,096	194,564	-	-	7,807	-	627,651
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(9,402)	(15,269)	(13,105)	-	(11,191)	-	(48,967)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	231,397	1,647,187	1,541,920	6,487	16,409	72,091	373,732	3,889,223
Մաշվածություն								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	45,102	540,971	691,424	12,349	8,251	57,275	212,368	1,567,740
Տարվա մաշվածություն	1,838	116,536	93,263	1,957	1,853	6,495	70,789	292,731
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(71,620)	(26,603)	-	-	(4,215)	-	(102,438)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,940	585,887	758,084	14,306	10,104	59,555	283,157	1,758,033
Տարվա մաշվածություն	1,839	155,495	126,943	1,443	1,902	6,198	70,789	364,609
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(9,290)	(15,008)	(12,594)	-	(10,650)	-	(47,542)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	48,779	732,092	870,019	3,155	12,006	55,103	353,946	2,075,100
Չուտ հաշվեկշռային արժեք								
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,273	782,606	604,541	5,286	6,305	15,920	90,575	1,552,506
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	182,618	915,095	671,901	3,332	4,403	16,988	19,786	1,814,123

349,900 հազար դրամ (2022թ.՝ 277,220 հազար ՀՀ դրամ) մաշվածությունը ծախսագրվել է վաճառքի ինքարժեքին, իսկ 14,709 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 15,511 հազար ՀՀ դրամ)՝ վարչական ծախսերին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցները, որոնք ներառված են ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռևս օգտագործվող ակտիվների մեջ, կազմում են 196,325 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 210,483 հազար ՀՀ դրամ):

6. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Արտոնագրեր և ապրանքային նշաններ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	948,679	616,801	1,565,480
Ավելացումներ	133,945	192,846	326,791
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(13,445)	(2,754)	(16,199)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,069,179	806,893	1,876,072
Ավելացումներ	131,529	67,369	198,898
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(16,422)	(11,026)	(27,448)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,184,286	863,236	2,047,522
Ամորտիզացիա			
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	577,675	385,545	963,220
Տարվա ամորտիզացիա	53,219	33,990	87,209
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(10,320)	(1,528)	(11,848)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	620,574	418,007	1,038,581
Տարվա ամորտիզացիա	91,657	69,507	161,164
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(10,109)	(11,025)	(21,134)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	702,122	476,489	1,178,611
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	448,605	388,886	837,491
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	482,164	386,747	868,911

161,132 հազար դրամ (2022թ.՝ 87,199 հազար ՀՀ դրամ) ամորտիզացիան ծախսագրվել է վաճառքի ինքարժեքին, իսկ 32 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 10 հազար ՀՀ դրամ)՝ վարչական ծախսերին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ներառված են ամբողջությամբ ամորտիզացված, բայց դեռևս օգտագործվող ակտիվների մեջ, կազմում են 237,942 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 248,967 հազար ՀՀ դրամ):

7. Ներդրումային արժեթղթեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2022թ. դեկտեմբերի 31</i>
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր-Բաժնային գործիքներ	264,668	209,800
Ընդամենը	264,668	209,800

Բաժնային գործիքները բաղկացած են MasterCard Incorporated ընկերության Բ դասի 15,330 հատ բաժնետոմսերից:

Բ դասի բաժնետոմսերը հրապարակային վաճառվող բաժնետոմսեր չեն և կարող են պատկանել միայն MasterCard Incorporated-ի իրավասու անդամներին, սակայն դրանք կարող են փոխարկվել A դասի բաժնետոմսերի, որոնք հրապարակայնորեն վաճառվում և ցուցակվում են Նյու Յորքի ֆոնդային բորսայում:

Ընկերությունը չի դիտարկում մոտ ապագայում տվյալ ներդրման մասով օտարումներ և, հետևաբար, մշտական հիմունքներով դասակարգել է այն որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Տվյալ ներդրումների մասով Ընկերությունը օրինական իրավունք ունի ստանալ 14,148 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժիններ 2023 թվականի համար (2022թ.՝ 8,869 հազար ՀՀ դրամ): Զանի որ Ընկերությանը հասանելի չեն այն հաշիվները, որոնք վրա շահաբաժինների բաշխումները փոխանցվել են 2023 և 2022 թվականներին՝ Ուկրաինայում պատերազմի հետևանքով վճարահաշվարկային գործառնություններ իրականացնող գործընկերոջ նկատմամբ կիրառված պատժամիջոցների պատճառով, Ընկերությունը չի ճանաչել համապատասխան շահաբաժիններից եկամուտ 2023 և 2022 թվականներին:

8. Կանխավճարներ հիմնական միջոցների և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Կանխավճարներ հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների համար	1,234,734	109,944
Հետաձգված ծախսերի ոչ ընթացիկ մաս (Ծան.9)	122,180	-
Վարձակալության համար դեպոզիտային գումար	7,530	7,530
Ընդամենը	1,364,444	117,474

Հիմնական միջոցների և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար կանխավճարներում ներառված են համակարգչային տեխնիկա ձեռք բերելու համար երկու գործընկերներին տրամադրված կանխավճարները՝ 962,311 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով:

9. Հետաձգված ծախսեր

Հետաձգված ծախսեր հողվածով հաշվառվում են վճարահաշվարկային գործունեության հետ կապված ծրագրային սպասարկման և այլ ծախսերի գծով տրված կանխավճարները, որոնք չեն վերաբերում հաշվետու ժամանակաշրջանին և որոնց ժամկետը հիմնականում մեկից երեք տարի է: Ծախսագրումը կատարվում է համապատասխան ժամանակաշրջանում:

Հետաձգված ծախսերը 384,809 հազար ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 339,382 հազար ՀՀ դրամ) ծախսագրվել են «Վաճառքի ինքնարժեք»-ի Վճարահաշվարկային համակարգի ծրագրային սպասարկման ծախսեր հողվածում, իսկ 3,444 հազար ՀՀ դրամը (2022թ.՝ 3,479 հազար ՀՀ դրամ)՝ «Վարչական ծախսեր»-ին: Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է հետաձգված ծախսերը ըստ ընթացիկ և ոչ ընթացիկ մասերի.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված ծախսերի ոչ ընթացիկ մաս (Ծան.8)	122,180	-
Հետաձգված ծախսերի ընթացիկ մաս	237,408	243,341
Ընդամենը	359,588	243,341

10. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
<i>Առևտրային դեբիտորական պարտքեր՝</i>		
- Ba3 վարկանշված բանկերից	108,826	84,903
- B1-ից B2 վարկանշված բանկերից	136,720	101,743
- չվարկանշված բանկերից	55,773	46,869
- չվարկանշված այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	298	490
	301,617	234,005
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Կանխավճարներ	36,533	33,269
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	13,332	11,832
Այլ	1,385	102
	51,250	45,203
	352,867	279,208

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր չմարված գումարները կարճաժամկետ են, ժամկետանց չեն և ընդհանուր առմամբ փոխհատուցելի են: 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստները աննշան են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի միջին ժամանակահատվածը մինչև մեկ ամիս է (2022թ.՝ մինչև մեկ ամիս): Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ապահովված չեն, և նրանց նկատմամբ տոկոս չի հաշվարկվում: Ընկերությունն օգտագործում է Moody's վարկանշային գործակալության կողմից տրված վարկանիշները պարտքային որակը բացահայտելու նպատակով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով Ընկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ են հանդիսանում ՀՀ Կենտրոնական բանկում (ՀՀ ԿԲ) և ՀՀ առևտրային բանկերում մնացորդները:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հաշիվներ առևտրային բանկերում		
- վարկանշված B1-ից B2	346,417	536,944
- չվարկանշված	-	246
Ընդամենը հաշիվներ առևտրային բանկերում	346,417	537,190
Հաշիվ ՀՀ ԿԲ-ում	102,595	256,666
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	449,012	793,856

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տոկոսակիր չեն: Ընկերությունն օգտագործում է Moody's վարկանշային գործակալության կողմից տրված վարկանիշերը պարտքային որակը բացահայտելու նպատակով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով Ընկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

12. Կապիտալ և պահուստներ**12.1 Բաժնետիրական կապիտալ**

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Թողարկված և ամբողջությամբ վճարված		
80 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը՝ 16,500 հազ. դրամ	1,320,000	1,320,000
Ընդամենը բաժնետիրական կապիտալ	1,320,000	1,320,000

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերի ցանկը և մասնակցության տոկոսը 2023 և 2022թթ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

N		Բաժնետոմսերի քանակ	Տոկոս (%)
1	ՀՀ կենտրոնական բանկ	44	55.00
2	«Ակբա Բանկ» ԲԲԸ	5	6.25
3	«ՀայԷկոնոմբանկ» ԲԲԸ	5	6.25
4	«Արարատբանկ» ԲԲԸ	5	6.25
5	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	4	5.00
6	«Արդշինբանկ» ՓԲԸ	4	5.00
7	«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ	3	3.75
8	«Արցախբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
9	«Ամիս Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
10	«Էյչ-Էս-բի-սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ	1	1.25
11	«Ինտելլոբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
12	«Յունիբանկ» ԲԲԸ	1	1.25
13	«Այդի Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
14	«Էվոկաբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
15	«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ	1	1.25
16	«Արմավիսբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
17	«Ֆասթ Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
		80	100.00

12.2 Շահաբաժիններ

2023թ. սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերին շահաբաժին չի վճարվել (2022թ.՝ նույնպես):

12.3 Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունը ստեղծում է պահուստային հիմնադրամներ: Ընկերության պահուստային հիմնադրամը պետք է լինի բաժնետիրական կապիտալի 15 տոկոսից ոչ պակաս և առաջանում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի բաշխման միջոցով: Պահուստային հիմնադրամի միջոցներն օգտագործվում են օրենքով սահմանված կարգով և նպատակներով:

12. Կապիտակ և պահուստներ (շարունակություն)**12.4 Իրական արժեքի պահուստ**

Ներդրումային արժեթղթերի գծով վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գույս փոփոխությունը, եթե ակտիվները չեն ապաճանաչվում չբաշխված շահույթին փոխանցման միջոցով:

13. Վարձակալություն

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Վարձակալության պայմանագրերը սովորաբար կնքվում են 5-ից 9 տարի ժամկետով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մինչև 1 տարի ժամկետով: Ընկերության վարձակալության պարտավորություններն ապահովվում են վարձակալված ակտիվների նկատմամբ վարձատուի սեփականության իրավունքով: Յուրաքանչյուր վարձակալություն սովորաբար սահմանում է սահմանափակումներ, այն է՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործվել միայն Ընկերության կողմից, եթե Ընկերությանը վարձակալության պայմանագրով չի վերապահվում իրավունք տվյալ ակտիվը ենթավարձակալության հանձնել երրորդ կողմին: Վարձակալության պայմանագրերը չեն չեղարկվում: Ընկերությունը իրավունք չունի ակտիվը վաճառել կամ գրավադրել որպես ապահովության միջոց: Գրասենյակային տարածքների վարձակալության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել այն բարեկարգ վիճակում և վարձակալության ժամկետի ավարտին վերադարձնել այդ տարածքները իրենց սկզբնական վիճակում:

Ընկերությունն ունի որոշ այլ վարձակալված տարածքներ 12 ամսից պակաս ժամկետով: Ընկերությունը այս վարձակալությունների գծով կիրառում է «կարճաժամկետ վարձակալության» ճանաչումից ազատում:

Ծանոթագրություն 5-ում և ստորև աղյուսակում ներկայացված են օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ.</i>	<i>2022թ.</i>
Հունվարի 1-ի դրությամբ	90,575	161,364
Մաշվածության ծախսեր	(70,789)	(70,789)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,786	90,575

Ստորև ներկայացված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ.</i>	<i>2022թ.</i>
Հունվարի 1-ի դրությամբ	111,536	188,343
Տոկոսի հաշվեգրում (Ծան. 19)	8,095	17,068
Վճարումներ	(93,876)	(93,875)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,755	111,536
Ընթացիկ	25,755	85,855
Ոչ ընթացիկ	-	25,681

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Ընկերությունն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափման ժամանակ չներառած վճարներին վերաբերող ծախսերը ներկայացված են ստորև:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2022թ. դեկտեմբերի 31</i>
Կարճաժամկետ վարձակալություններ	3,150	3,150
	3,150	3,150

14. Շահութահարկ

Ընկերության շահութահարկի կիրառելի դրույքաչափը 18% է (2022թ.՝ 18%): 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահութահարկի գծով ծախսերի հիմնական բաղադրիչները հետևյալն են՝

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ.</i>	<i>2022թ.</i>
Ընթացիկ հարկ	298,575	214,407
Հետաձգված հարկ	(2,221)	(11,137)
Ընդամենը	296,354	203,270

Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրումը հետևյալն է՝

	<i>2023թ.</i>		<i>2022թ.</i>	
	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>%</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>%</i>
Շահույթ մինչև հարկումը	1,564,718		1,063,197	
Շահութահարկ կիրառելի դրույքաչափով	281,649	18	191,375	18
Արտարժույթով գործարքներից օգուտ կամ կորուստ	(1,609)	-	2,804	-
Չնվազեցվող հոդվածներ	16,314	1	9,091	1
	296,354	19	203,270	19

Հետաձգված շահութահարկի շարժը ներկայացված է ստորև՝

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ.</i>	<i>2022թ.</i>
Մնացորդը տարեսկզբին	(6,763)	(27,742)
Ծախսագրված շահույթում կամ վնասում	2,221	11,137
Ծախսագրված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(9,876)	9,842
Մնացորդը տարեվերջին	(14,418)	(6,763)

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալին՝

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ. հունվարի 1</i>	<i>Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</i>	<i>Ճանաչված շահույթում կամ վնասում</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31</i>
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(16,304)	-	12,742	(3,562)
Ներդրումային արժեթղթեր	(34,556)	(9,876)	-	(44,432)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	20,077	-	(15,441)	4,636
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,253	-	4,920	20,173
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	2,174	-	-	2,174
Հետաձգված ծախսեր	1,643	-	-	1,643
Ստացված կանխավճարներ	4,950	-	-	4,950
Հարկային պարտավորություններ	(6,763)	(9,876)	2,221	(14,418)

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2022թ. հունվարի 1</i>	<i>Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</i>	<i>Ճանաչված շահույթում կամ վնասում</i>	<i>2022թ. դեկտեմբերի 31</i>
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(29,046)	-	12,742	(16,304)
Ներդրումային արժեթղթեր	(44,398)	9,842	-	(34,556)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	33,902	-	(13,825)	20,077
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11,800	-	3,453	15,253
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	2,174	2,174
Հետաձգված ծախսեր	-	-	1,643	1,643
Ստացված կանխավճարներ	-	-	4,950	4,950
Հարկային պարտավորություններ	(27,742)	9,842	11,137	(6,763)

15. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	160,325	110,715
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	112,073	84,743
	272,398	195,458
<i>Ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Ստացված կանխավճարներ	27,500	27,500
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	66,291	62,557
	93,791	90,057
	366,189	285,515

2023 և 2022 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստացված կանխավճարները ներառում են պայմանագրային պարտավորություն «ԱրՁ» վճարային համակարգին միանալու համար ստացված չվերադարձվող կանխավճարի մասով՝ վճարված «Ֆասթ Բանկի» կողմից: Կանխավճարը ներառվել է հասույթում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջից հետո: Առևտրային կրեդիտորական պարտքերից տոկոսներ չեն գանձվում:

Առևտրային և կրեդիտորական պարտքերի գծով Ընկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

16. Հասույթ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
POS տերմինալների միջոցով անկանխիկ գործարքներ	1,340,953	691,850
Բանկոմատների և POS տերմինալների կանխիկացումից հասույթ	1,302,360	1,126,686
SMS ծառայություններ	1,229,203	755,014
Միջազգային գործարքների իրականացումից և միջազգային քարտերի բազայի վարումից հասույթ	798,835	652,732
Տվյալների բազայի և սպասարկման կետերի վարումից հասույթ	271,806	172,845
Բանկոմատների և POS տերմինալների գրանցում և պրոֆիլների փոփոխություն	128,636	188,225
Բանկոմատների սպասարկումից հասույթ	52,548	50,852
Քարտերի էմբոսինգից և կողավորումից հասույթ	45,076	50,092
Տարեկան անդամավճարներից հասույթ	42,000	39,500
Այլ	95,946	63,066
	5,307,363	3,790,862

17. Վաճառքի ինքնարժեք

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	1,356,964	1,015,972
Հաղորդակցության ծախսեր	1,081,202	663,918
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	511,032	364,421
Վճարահաշվարկային համակարգի ծրագրային սպասարկման ծախսեր	419,174	349,035
Խորհրդատվական ծախսեր	35,009	10,550
Գործուղման ծախսեր	18,842	3,339
Կոմունալ ծախսեր	16,719	15,140
Նյութերի գծով ծախսեր	15,776	18,574
Հիմնական միջոցների նորոգման և սպասարկման ծախսեր	14,771	12,938
Վերապատրաստման ծախսեր	10,772	5,863
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	3,150	3,150
Այլ	18,942	8,302
	3,502,353	2,471,202

18. Վարչական ծախսեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	235,994	176,567
Խորհրդատվական ծառայություններ	26,470	6,350
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	14,741	15,521
Հիմնական միջոցների նորոգման և սպասարկման ծախսեր	2,591	2,214
Հաղորդակցության ծախսեր	1,988	2,186
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	1,912	2,937
Այլ	13,653	14,430
	297,349	220,205

18. Վարչական ծախսեր (շարունակություն)

2023 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար աուդիտորին վճարված գումարը կազմել է 22,800 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 26,400 հազար ՀՀ դրամ): 2023 թվականին արտաքին աուդիտորի կողմից ընկերությանը ոչ աուդիտորական ծառայություններ չեն մատուցվել:

19. Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Շահաբաժնից եկամուտ	-	3,599
Արդյունավետ տոկոսադրույքով տոկոսային եկամուտ կազմակերպությունների հետ ռեպո գործարքներից	66,727	-
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	66,727	3,599
Վարձակալական պայմանագրերի գծով տոկոսային ծախսեր	(8,095)	(17,068)
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	(8,095)	(17,068)
Չուտ ֆինանսական ծախսեր	58,632	(13,469)

20. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարձակալության գծով պարտավորությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այս ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակը ընկերության գործունեության ֆինանսավորումն է: Ընկերության հիմնական ֆինանսական ակտիվները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, որոնք ուղղակիորեն առաջանում են ընկերության գործունեության արդյունքում: Ընկերությունն ունի նաև ներդրումներ բաժնային գործիքներում:

Ընկերությունը ենթակա է շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այս ռիսկերի կառավարումը, բացահայտում է ֆինանսական ռիսկերը, սահմանում է ֆինանսական ռիսկերի կառավարման համապատասխան համակարգ, ապահովում է, որ ֆինանսական ռիսկերի հետ կապված գործունեությունը կանոնակարգվի համապատասխան քաղաքականություններով և ընթացակարգերով: Տնօրենների խորհուրդը վերահսկում և հաստատում է այս ռիսկերից յուրաքանչյուրի կառավարման քաղաքականությունը, որը ներկայացվում է ստորև:

Շուկայական ռիսկեր

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը ենթակա է հետևյալ շուկայական ռիսկերի՝ արտարժույթի ռիսկ և բաժնետոմսի գնի փոփոխության ռիսկ: Ֆինանսական գործիքները, որոնք ենթարկվել են շուկայական ռիսկի, ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և բաժնային ներդրումային արժեթղթերը:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում: Ընկերության կրած ազդեցությունը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ռիսկի մասով հիմնականում վերաբերում է Ընկերության գործառնական գործունեությանը (երբ եկամուտը կամ ծախսերը արտահայտված են արտարժույթով): Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով Ընկերությունը ենթարկվում է արտարժույթի ռիսկի, ներկայացվում են ստորև՝

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,739	25,728
Այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	264,668	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(405)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	298,002	25,728

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,065	127,216
Այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	209,800	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	240,865	127,216

20. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի զգայունություն

Ստորև բերված աղյուսակները ցույց են տալիս զգայունություն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի փոխարժեքների ողջամտորեն հնարավոր փոփոխության նկատմամբ, երբ մնացած բոլոր փոփոխականները մնում են անփոփոխ: Ընկերության շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխություններով: Ընկերության սեփական կապիտալի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է չբաշխված շահույթի և այլ ֆինանսական արդյունքների փոփոխություններով: Ընկերության կրած ազդեցությունը արտարժույթի փոփոխությունների նկատմամբ մյուս բոլոր արժույթների մասով էական չէ:

	ԱՄՆ դոլարի փոփոխություն	Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա	Ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա
2023թ.	+10.00%	3,333	29,800
	-10.00%	(3,333)	(29,800)
2022թ.	+12.62%	3,920	30,397
	-12.62%	(3,920)	(30,397)

	Եվրոյի փոփոխություն	Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա	Ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա
2023թ.	+10.00%	2,573	2,573
	-10.00%	(2,573)	(2,573)
2022թ.	+21.31%	27,110	27,110
	-21.31%	(27,110)	(27,110)

Բաժնետոմսի գնի փոփոխության ռիսկ

Ընկերության ցուցակված բաժնային ներդրումները ենթակա են շուկայական գնի ռիսկի, որն առաջանում է ներդրումային արժեթղթերի ապագա արժեքների անորոշությունից: Ընկերության տնօրենների խորհուրդը վերանայում և հաստատում է բոլոր բաժնային ներդրումների գծով որոշումները: Ընկերության բաժնային ներդրումների գնանշված արժեքի 20% աճը (նվազումը) կհանգեցնի 43,405 հազար ՀՀ դրամի ավելացմանը (43,405 հազար ՀՀ դրամ նվազմանը)՝ ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, առանց հարկերի, համապատասխանաբար (2022 թ.՝ 34,407 հազար ՀՀ դրամ աճ/ (34,407 հազար ՀՀ դրամ նվազում), համապատասխանաբար):

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ֆինանսական գործունեության առումով, ներառյալ բանկային հաշիվների մնացորդների գծով: Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը:

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հազար ՀՀ դրամ		
<i>Ֆինանսական ակտիվներ հաշվեկշռային արժեքով</i>		
Առևտրային դեբիտորական պարտք	301,617	234,005
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	449,012	793,856
	750,629	1,027,861

Առևտրային դեբիտորական պարտք

Ընկերության պարտքային ռիսկի վրա հիմնականում ազդեցություն են ունենում յուրաքանչյուր հաճախորդի անհատական բնութագրերը, այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը հաշվի է առնում նաև այն գործոնները, որոնք կարող են ազդել հաճախորդների խմբի պարտքային ռիսկի վրա, ներառյալ դեֆոլտի ռիսկը, որը կապված է արդյունաբերության և այն երկրի հետ, որտեղ իրենց գործունեությունն են ծավալում հաճախորդները: Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ենթակա են ստացման Հայաստանի Կենտրոնական բանկից և հայաստանյան բանկերից մատուցված պրոցեսինգային և նմանատիպ ծառայությունների մասով, առևտրային դեբիտորական պարտքի մնացորդի 99,7% - ը բաժին է ընկնում Ընկերության բաժնետերերին (Ծան. 26): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի շրջանառությունը տեղի է ունենում արագ, և դեբիտորական պարտքերի մեծ մասը բաժին է ընկնում Moody's վարկանիշային գործակալության Ba3-ից B2 վարկանիշ ունեցող բանկերին: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի մասով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ չի ճանաչվել:

20. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Տարեվերջի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքի կազմի մեջ մտնող 116,957 հազար դրամը (2022թ.՝ 114,258 հազար դրամ) ելթակա ստացման երկու ամենամեծ բանկ հաճախորդներից: Բացի այդ, Ընկերությունը չունի Էական պարտքային ռիսկի ենթարկված որևէ առանձին գործընկերոջ կամ նմանատիպ բնութագրեր ունեցող գործընկերների: Ընկերությունը սահմանում է, որ կոնտրադենտները ունեն նմանատիպ բնութագրեր, եթե դրանք փոխկապակցված կազմակերպություններ են:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ունեն արագ շրջանառություն և տեղաբաշխված են ՀՀ Կենտրոնական բանկում և ՀՀ առևտրային բանկերում, որոնց Moody's վարկանշային գործակալության կողմից շնորհվել է B1-ից B2 վարկանիշ (ծան. 11): Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ չի ճանաչվել:

Իրացվելության ռիսկի կառավարում

Իրացվելության ռիսկի կառավարման վերջնական պատասխանատվությունը կրում է տնօրենների խորհուրդը, որը սահմանել է համապատասխան իրացվելության ռիսկի կառավարման համակարգ՝ Ընկերության կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ֆինանսավորման և իրացվելության կառավարման պահանջների վերահսկման համար: Ընկերությունը կառավարում է իրացվելության ռիսկը՝ պահպանելով համապատասխան պահուստները, բանկային մեխանիզմները և պահուստային փոխառու միջոցները, մշտապես դիտարկելով կանխատեսվող և փաստացի դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նաև համադրելով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետները: Լրացուցիչ չօգտագործված միջոցների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվություն, որը Ընկերությունը ունի իրացվելության ռիսկը հետազայում նվազեցնելու նպատակով, ներկայացված է ստորև:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2022թ. դեկտեմբերի 31</i>
Զապահովված բանկային վարկային գիծ		
Օգտագործված գումար	-	-
Զօգտագործված գումար	-	250,000

Հետևյալ աղյուսակները մանրամասնում են Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների մնացորդային պայմանագրային ժամկետները և համաձայնեցված մարման ժամկետները: Աղյուսակները կազմվել են ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջկած դրամական հոսքերի հիման վրա՝ ելնելով այն ամենավաղ ամսաթվից, երբ Ընկերությունից կարող են պահանջել վճարում: Աղյուսակը ներառում է ինչպես տոկոսների, այնպես էլ մայի գումարի դրամական միջոցների հոսքերը: Պայմանագրային մարման ժամկետը հիմնված է ամենավաղ ամսաթվի վրա, երբ Ընկերությունից կարող են պահանջել վճարում:

2023 թ. դեկտեմբերի 31	<i>մինչև 1 ամիս</i>		<i>3 ամսից մինչև 1 տարի</i>		<i>1-2 տարի</i>		<i>2-5 տարի</i>		<i>5 տարուց ավել</i>		<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	160,325	112,073	-	-	-	272,398	272,398				
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7,901	15,802	3,330	-	-	-	27,033	25,755				
Ընդամենը	7,901	176,127	115,403	-	-	-	299,431	298,153				

2022 թ. դեկտեմբերի 31	<i>մինչև 1 ամիս</i>		<i>3 ամսից մինչև 1 տարի</i>		<i>1-2 տարի</i>		<i>2-5 տարի</i>		<i>5 տարուց ավել</i>		<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	110,715	84,743	-	-	-	195,458	195,458				
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7,823	15,646	70,407	24,135	2,664	-	120,675	111,536				
Ընդամենը	7,823	126,361	155,150	24,135	2,664	-	316,133	306,994				

21. Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև՝

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների՝ ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող), և
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման տեխնիկաների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

(ա) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Առևտրային դեբիտորական պարտք	–	301,617	–	301,617	301,617
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	–	449,012	–	449,012	449,012
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	–	272,398	–	272,398	272,398
Վարձակալություն գծով պարտավորություն	–	25,755	–	25,755	25,755

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Առևտրային դեբիտորական պարտք	–	234,005	–	234,005	234,005
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	–	793,856	–	793,856	793,856
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	–	195,458	–	195,458	195,458
Վարձակալություն գծով պարտավորություն	–	111,536	–	111,536	111,536

Առևտրային դեբիտորական պարտք, առևտրային կրեդիտորական պարտք և դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են (երեք ամսից պակաս), ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

21. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**(ա) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)***Վարձակալության գծով պարտավորություններ*

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է գերչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով:

(բ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ**2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Ցուցակված բաժնային ներդրումներ	264,668	-	-	264,668	264,668

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Ցուցակված բաժնային ներդրումներ	209,800	-	-	209,800	209,800

Ներդրումային արժեթղթերը գնահատվել են՝ կիրառելով այսպիսի արժեթղթերի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Իրական արժեքի չափման նպատակով կիրառվող մեթոդները և գնահատման տեխնիկաները անփոփոխ են մնացել՝ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Ցուցակված բաժնային ներդրումները իրենցից ներկայացնում են Master Card Incorporated ընկերության փոխարկելի բաժնետոմսերում ներդրումները:

22. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2023թ.</i>		<i>2022թ.</i>	
	<i>Վարձակալության գծով պարտավորություն</i>	<i>Ընդամենը</i>	<i>Վարձակալության գծով պարտավորություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Հունվարի 1-ի դրությամբ	111,536	111,536	188,343	188,343
<i>Դրամական հոսքեր</i>				
Մարումներ	(93,876)	(93,876)	(93,876)	(93,876)
<i>Ոչ դրամական հոսքեր</i>				
Տոկոսների հաշվեգրում (Ծան. 19)	8,095	8,095	17,068	17,068
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,755	25,755	111,536	111,536

23. Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի կառավարման նպատակով կապիտալը ներառում է թողարկված կապիտալը, ՀՀ Կենտրոնական բանկի բաժնետերերին վերագրվող սեփական կապիտալի բոլոր այլ պահուստները և զուտ պարտքը: Չուտ պարտքը սահմանվում է որպես փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հանրագումար՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հանելուց հետո: Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն է առավելագույնի հասցնել բաժնետիրական արժեքը:

Ղեկավարությունը ձգտում է պահպանել բավարար կապիտալի բազա Ընկերության գործառնական և ռազմավարական կարիքները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար: Դա իրականացվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման միջոցով, Ընկերության հասույթի և շահույթի և երկարաժամկետ ներդրումային պլանների մշտադիտարկմամբ, որոնք հիմնականում ֆինանսավորվում են Ընկերության գործառնական դրամական հոսքերից: Այսպիսի միջոցառումներով Ընկերությունը ձգտում է հասնել շահույթի կայուն աճի: Կապիտալի կառավարման մասով Ընկերության մոտեցումը տարվա ընթացքում չի փոփոխվել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների՝ Ընկերությունը պետք է ապահովի 100,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2022թ.՝ 100,000 հազար ՀՀ դրամ): 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանում է կապիտալի նվազագույն պահանջներին:

24. Պարտավորվածություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի պայմանագրային պարտավորվածություններ հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով՝ 606,084 հազար դրամի չափով (2022թ.՝ 68,377 հազար դրամ):

25. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Զանազան Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ դատական վարույթներում, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Հարկեր

ՀՀ հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ են հաճախակի փոփոխությունները օրենսդրությունում, պաշտոնական հայտարարություններում և դատական որոշումներում, որոնք հաճախ ոչ հստակ և հակասական են և ենթակա տարբերակների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու դեպքում, լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, տույժեր և տուգանքներ չեն կարող կիրառվել հարկային մարմինների կողմից, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները ՀՀ-ում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի էական են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ հիմնված ՀՀ հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների՝ իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

26. Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են բաժնետերերը և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 55% և որը հանդիսանում է Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմը:

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը իրականացրել է հետևյալ գործարքները կապակցված կողմերի հետ և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեցել է հետևյալ մարման ենթակա մնացորդները:

Ճահուլթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
<i>Մայր ընկերություն՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկ</i>		
Վաճառքի ինքնարժեք	7,315	5,042
<i>Ընկերության վրա նշանակալի արդեցություն ունեցող կազմակերպություններ</i>		
Հասույթ	3,564,043	2,551,736
Այլ եկամուտ	2,559	4,034
Տոկոսային եկամուտ	66,727	-
<i>Այլ բաժնետերեր (ոչ կապակցված կողմ)*</i>		
Հասույթ	1,713,567	1,217,456
Այլ եկամուտ	1,200	1,038
Այլ ծախսեր	641	-

* Կապակցված կողմեր չհանդիսացող այլ բաժնետեր բանկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն:

Մարման ենթակա մնացորդներ

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Մայր ընկերություն՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	102,595	256,666
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	1,017	837
<i>Ընկերության վրա նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություններ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	231,412	175,568
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	292,414	402,194
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	-	8,545
<i>Այլ բաժնետերեր (ոչ կապակցված կողմ)*</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	70,123	57,697
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	54,003	135,006

* Կապակցված կողմեր չհանդիսացող այլ բաժնետեր բանկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն:

Գործարքներ ղեկավարության հետ

Ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառվել է «հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում:

'000 դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճար	183,976	140,571

27. Ընկերությունը որպես միջնորդ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների միջև

Ապահովագրական դեպոզիտ

MasterCard ընկերության ասոցիատիվ բանկերը պայմանագրով սահմանված կարգով վճարել են ապահովագրական դեպոզիտ, որպես ապահովման միջոց՝ իրենց կողմից թողարկված քարտերով MasterCard վճարային համակարգում գործարքներ կատարելու համար: Նշված հավաքագրումը և դրա նկատմամբ գոյացած ֆինանսական եկամտի բաշխումը առևտրային բանկերի միջև կատարվում է Ընկերության կողմից:

Ապահովագրական դեպոզիտի հաշիվը բացվել է Ընկերության անունով, սակայն այս հաշիվը, ինչպես նաև դրա գծով պարտավորությունները չեն ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ ապահովագրական դեպոզիտի հետ կապված ռիսկերը և օգուտները, փաստացի, կրում են MasterCard ընկերությունը և առևտրային բանկերը: Ապահովագրական դեպոզիտի գումարը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 3,193,689 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 718,063 հազար դրամ):

Բանկային (պրոցեսինգային) հաշիվ

Ընկերության անունով «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Ղայաստան» ՓԲԸ-ում բացված հաշվի միջոցով կատարվում է ԱրՔա և MasterCard վճարային համակարգերի քարտերով կատարված գործարքների փոխադարձ վճարումները (մարշրուտիզացիան, պրոցեսինգը): Սակայն այս հաշվի մնացորդը, ինչպես նաև պարտավորությունը չի ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ Ընկերությունը չի կրում դրա հետ կապված ռիսկերը և օգուտները: Հաշվի մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,842,163 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,524,997 հազար դրամ):